

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny **(1239)**

145. posiedzenie
Komisji Praw Człowieka,
Praworządności i Petycji
w dniu 26 listopada 2009 r.

VII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie projektu ustawy budżetowej na rok 2010 w częściach właściwych przedmiotowemu zakresowi działania komisji: Sprawy wewnętrzne; Wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne; Sądy powszechne; Sprawiedliwość; a także planu finansowego Funduszu Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego, planu finansowego Funduszu Wsparcia Policji, planu finansowego Funduszu Wsparcia Straży Granicznej, planu finansowego Funduszu Pomocy Postpenitencjarnej; planu finansowego Funduszu Rozwoju Przywiąziennych Zakładów Pracy (druki sejmowe nr 2375, do druku 2375).

(Początek posiedzenia o godzinie 12 minut 03)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Stanisław Piotrowicz)

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Otwieram posiedzenie Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji.

Serdecznie witam przybyłych na dzisiejsze posiedzenie gości. Państwo wybaczę, ale z uwagi na to, że w dużej części nazwiska napisane są nieczytelnie, nie chcąc ich przekreślać, nie powitam każdego z państwa imiennie. Niech moje gorące powitanie spłynie na ręce pana ministra Zbigniewa Sosnowskiego. Wszystkich państwa bardzo gorąco witam.

W porządku obrad dzisiejszego posiedzenia mamy wstępne rozpatrzenie projektu ustawy budżetowej na rok 2010. W tej chwili przystąpimy do omówienia części 42 „Sprawy wewnętrzne”.

Bardzo proszę pana ministra, względnie osoby przez niego upoważnione, o zwięzłe omówienie planu budżetowego na rok 2010.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Zbigniew Sosnowski:**

Panie Przewodniczący, mam tylko pytanie, czy omówić jedynie sprawy dotyczące części 42, czy też od razu sprawy dotyczące części 43.

(Przewodniczący Stanisław Piotrowicz: Części 46. Tak?)

Części 43. Razem czy oddzielnie?

(Przewodniczący Stanisław Piotrowicz: Oczywiście razem, tak, tak.)

Razem. Dobrze.

Panie Przewodniczący! Panie i Panowie Senatorowie! Dostojni Goście! Szanowni Państwo!

Szczegółowe wielkości dochodów i wydatków dotyczące części 42 „Sprawy wewnętrzne” oraz części 43 „Wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne” na rok 2010 przedstawiliśmy Wysokiej Komisji w przesłanej informacji.

Planowane na rok przyszły dochody budżetowe w części 42 wynoszą 73 miliony 858 tysięcy zł i będą one niższe od dochodów z tegorocznej ustawy budżetowej o kwotę 6 milionów 224 tysięcy zł, to jest o 7,8%. Wydatki to kwota 16 miliardów 168 milionów 71 tysięcy zł, która jest mniejsza od kwoty z tegorocznej ustawy budżetowej o 344 miliony 419 tysięcy zł, co oznacza nominalny spadek o 2,1%, a realny o 3,1%. Największą pozycję w wydatkach budżetu państwa stanowią wynagrodzenia z pochodnymi, to jest 48,2%,

i świadczenia na rzecz osób fizycznych, to jest 39,2%, w tym emerytury i renty 36,9%. W ramach tej kwoty 196 milionów 749 tysięcy zł zostanie przeznaczone na tak zwane wydatki unijne, z tego 68 milionów 264 tysiące zł to nasze współfinansowanie, a 128 milionów 485 tysięcy zł to finansowanie ze środków Unii Europejskiej. W części 42 przewiduje się sto dwadzieścia dwa tysiące sto dwadzieścia cztery etaty funkcjonariuszy oraz trzydzieści jeden tysięcy siedemset osiem etatów pracowników cywilnych.

Zasadniczym działem tej części jest dział 754 „Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa” obejmujący podstawowe formacje resortu. Wydatki tego działu to kwota 9 miliardów 542 milionów 14 tysięcy zł, z tego 9 miliardów 513 milionów 392 tysiące zł to wydatki budżetu państwa, a 28 milionów 622 tysiące zł to wydatki budżetu środków europejskich, która to kwota stanowi 59% łącznych wydatków części 42. Wydatki te w porównaniu do wydatków z tegorocznej ustawy budżetowej są mniejsze o 750 milionów 641 tysięcy zł, co stanowi nominalny spadek o 7,3%, a realny o 8,2%.

Chciałbym jeszcze dodać, że w 2010 r. na realizację programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu w latach 2007–2011 zaplanowano wydatki w łącznej kwocie 491 milionów 504 tysięcy zł, z tego dla Policji 352 miliony 532 tysiące zł, dla Straży Granicznej 49 milionów 10 tysięcy zł, dla Państwowej Straży Pożarnej 78 milionów 405 tysięcy zł, jest to oczywiście kwota ujęta w rezerwie celowej w pozycji 55, a dla Biura Ochrony Rządu 11 milionów 557 tysięcy zł. Realizowane przedsięwzięcia z tego zakresu przedstawiono w rozdziale 4 informacji.

Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo, chciałbym się jeszcze odnieść do wydatków Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej oraz Biura Ochrony Rządu. Jeśli chodzi o Policję, to w 2010 r. przewiduje się wydatki w kwocie 7 miliardów 887 milionów zł 259 tysięcy zł. W porównaniu do roku bieżącego będą one niższe o 479 milionów 596 tysięcy zł, to jest nominalnie o 5,7%, a realnie o 6,7%. Na 2010 r. planuje się sto dwa tysiące trzysta dziewięć etatów funkcjonariuszy, to jest o dwa tysiące więcej niż w roku bieżącym. Przeciętne miesięczne uposażenie policjanta wyniesie 4 tysiące 36 zł. Zatrudnienie pracowników cywilnych będzie wynosiło dwadzieścia cztery tysiące dwadzieścia pięć etatów i w porównaniu z rokiem bieżącym zmniejszy się o dziewięćset trzydzieści dziewięć, co jest wynikiem dostosowania prognozowanego zatrudnienia do ustalonego funduszu wynagrodzeń. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie wyniesie 2 tysiące 613 zł.

Państwowa Straż Pożarna. Wydatki w Państwowej Straży Pożarnej w częściach 42 i 85 oraz z uwzględnieniem środków ujętych w rezerwie celowej w 2010 r. wyniosą łącznie 2 miliardy 181 milionów 518 tysięcy zł. W porównaniu do wydatków z roku bieżącego będą one niższe o 7 milionów 358 tysięcy zł, to jest nominalnie o 0,3%, a realnie o 1,3%. Planowana liczba etatów funkcjonariuszy wynosi trzydzieści tysięcy czterysta dziewięćdziesiąt jeden i w porównaniu z rokiem bieżącym nie ulega ona zmianie. Przeciętne uposażenie funkcjonariuszy wyniesie 3 tysiące 945 zł. Liczba zatrudnionych pracowników to tysiąc siedemset osiemdziesiąt sześć, następuje tu zwiększenie zatrudnienia o siedemnaście etatów. Przeciętne wynagrodzenie to 2 tysiące 708 zł.

Straż Graniczna. Wydatki Straży Granicznej wyniosą 1 miliard 278 milionów 437 tysięcy zł i w porównaniu do wydatków z roku bieżącego będą niższe o 267 milionów 77 tysięcy zł, to jest nominalnie o 17,3%, a realnie o 18,1%. Spadek ten wynika z niewystępowania w 2010 r. wydatków unijnych oraz znacznego zmniejszenia wydatków moder-

nizacyjnych. Planowana liczba etatów funkcjonariuszy nie ulega zmianie i wynosi szesnaście tysięcy pięćset dziewięćdziesiąt sześć. Przeciętne miesięczne uposażenie funkcjonariuszy to 4 tysiące 67 zł. Planuje się, że pracownicy cywilni zatrudnieni w Straży Granicznej to będą cztery tysiące czterysta pięćdziesiąt dwie osoby. W porównaniu z rokiem bieżącym liczba ta zmniejszy się o siedemnaście. Jest to jest wynik przeniesienia tych etatów do jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej finansowanych z budżetów wojewodów. Przeciętne wynagrodzenie wyniesie 2 tysiące 511 zł.

Biuro Ochrony Rządu. Wydatki Biura Ochrony Rządu wyniosą 193 miliony 726 tysięcy zł. W porównaniu do wydatków z roku bieżącego będą one nominalnie wyższe od 2,7%, a realnie o 1,6%. Planowana liczba etatów funkcjonariuszy to dwa tysiące dwieście osiemdziesiąt sześć, to jest na poziomie bieżącego roku. Przeciętne miesięczne uposażenie funkcjonariuszy wyniesie 4 tysiące 204 zł. Przewiduje się trzystu sześćdziesięciu pracowników cywilnych, to jest również na poziomie roku 2009, a przeciętne wynagrodzenie wyniesie tu 2 tysiące 554 zł.

Planowane na przyszły rok dochody budżetowe w części 43 „Wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne” wynoszą 156 tysięcy zł. Wielkość wydatków na 2010 r. to kwota 114 milionów 902 tysięcy zł, z tego 108 milionów 782 tysiące zł to wydatki budżetu państwa, a 6 milionów 120 tysięcy zł to wydatki budżetu środków europejskich. W odniesieniu do ustawy budżetowej na 2009 r. wydatki te są niższe o kwotę 4 milionów 468 tysięcy zł, to jest nominalnie o 3,7%, a realnie o 4,7%.

Największe wydatki w ramach wydatków budżetu państwa występują w następujących działach: w dziale 758 „Różne rozliczenia” jest to kwota 86 milionów 336 tysięcy zł, co stanowi 79,4%; w dziale 921 „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego” jest to kwota 11 milionów 93 tysięcy zł, co stanowi 10,2%, i w dziale 750 „Administracja publiczna” kwota 9 milionów 73 tysięcy zł, co stanowi 8,3%.

Wydatki działu 758 „Różne rozliczenia” obejmują Fundusz Kościelny, z którego finansowane są zadania wynikające z ustawy z dnia 20 marca 1950 r. o przejęciu przez państwo dóbr martwej ręki. Środki funduszu przeznaczone będą na składki na ubezpieczenie społeczne duchownych, tu jest kwota 77 milionów 37 tysięcy zł, oraz na ubezpieczenie zdrowotne duchownych w kwocie 9 milionów 299 tysięcy zł. Wydatki działu 921 „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego” przeznaczone będą na dotacje wymienionej na stronach 63–65 informacji. W wydatkach działu 750 „Administracja publiczna” największa pozycja to wydatki bieżące w wysokości 7 milionów 256 tysięcy zł, obejmujące głównie wynagrodzenia wraz z pochodnymi – 3 miliony 230 tysięcy zł na czterdzieści dwa etaty członków korpusu służby cywilnej i jedną erkę oraz jeden etat pracownika nieobjętego mnożnikowymi systemami wynagrodzeń. Przeciętne wynagrodzenie wynosić będzie 5 tysięcy 151 zł, bez erki. Wynagrodzenia bezosobowe stanowią kwotę 3 milionów 110 tysięcy zł, są to przede wszystkim wynagrodzenia członków i personelu pomocniczego następujących komisji: Komisji Majątkowej, Komisji Regulacyjnej, Komisji Regulacyjnej do spraw Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Komisji Regulacyjnej do spraw Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego oraz Międzykościelnej Komisji Regulacyjnej.

Panie Przewodniczący, Panie i Panowie Senatorowie, proszę o przyjęcie przedstawionych wielkości wydatków na 2010 r. w części 42 „Sprawy wewnętrzne” oraz w części 43 „Wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne” w wysokości przedstawionej w projekcie ustawy budżetowej. Dziękuję za uwagę.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Dziękuję panu ministrowi za zwięzłe zaprezentowanie propozycji budżetowych na rok 2010.

Bardzo proszę o zabranie głosu pana marszałka Romaszewskiego.

(*Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek*: Panie Senatorze, proszę włączyć mikrofon.)

Proszę włączyć mikrofon.

Proszę bardzo.

Senator Zbigniew Romaszewski:

Ja po prostu nie bardzo byłem w stanie zanotować podawane przez pana liczby, a interesuje mnie następująca kwestia. Ile jest etatów w Policji i jaka jest średnia? Ile jest etatów w Straży Granicznej i jaka jest średnia? Tam było bodaj szesnaście tysięcy... Jak to wygląda w Państwowej Straży Pożarnej? Prosiłbym o te dane, bo ich nie ma w tym materiale.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Proszę bardzo.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Zbigniew Sosnowski:**

Dobrze. Jeśli chodzi o Policję...

(*Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek*: Panie Ministrze, proszę włączyć mikrofon.)

Już włączam. Przepraszam bardzo.

Jeśli chodzi o Policję, to w roku 2010 planuje się sto dwa tysiące trzysta dziewięć etatów funkcjonariuszy. W porównaniu do tego roku jest to więcej o dwa tysiące etatów.

(*Senator Zbigniew Romaszewski*: Średnia to jest 4...)

Średnia płaca policjantów wyniesie 4 tysiące 36 zł.

Państwowa Straż Pożarna. Liczba etatów funkcjonariuszy na rok 2010 pozostaje niezmienna w porównaniu do tego roku i wynosi trzydzieści tysięcy czterysta dziewięćdziesiąt jeden. Przeciętne uposażenie wyniesie 3 tysiące 945 zł. Mówimy o funkcjonariuszach, nie mówimy tu o osobach cywilnych.

Straż Graniczna. Planowana liczba funkcjonariuszy nie ulegnie zmianie i wyniesie szesnaście tysięcy pięćset dziewięćdziesiąt sześć, a przeciętne miesięczne uposażenie to 4 tysiące 67 zł.

(*Senator Zbigniew Romaszewski*: Dziękuję bardzo, teraz mam to już zanotowane.)

Dziękuję serdecznie.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Dziękuję bardzo.

Kto z panów senatorów chciałby zabrać głos?

Bardzo proszę, pan senator Piotr Wach.

Senator Piotr Wach:

Ja miałem niejako obowiązek zapoznać się tą materiałą, w szczególności studio-
wałem fundusze wsparcia, fundusze celowe, które są w części 42. Może najpierw od-
niesiemy się do części 42, a później do części 43, która dotyczy jednak zupełnie innych
spraw. Generalnie budżet jest oszczędnościowy, ale z tego, co rozumiem, jakiś limit
wyznaczany przez Ministerstwo Finansów zmusza niejako do dostosowania się do tych
wymagań. Na przykład Fundusz Wsparcia Policji na rok przyszły w stosunku do roku
bieżącego jest niemal o połowę mniejszy, to znaczy z 42 milionów jest on obniżony do
25 milionów. Wydatki bieżące idą w dół, inwestycyjne idą w dół, rekompensata za
czas ponadwymiarowy idzie w dół. Właściwie moje pytanie jest takie: jak Policja sobie
z tym poradzi? W przypadku Straży Granicznej jest nieco inaczej, Straż Graniczna ma
wyższy niż miała fundusz wsparcia, z tym że głównie inwestuje, i słusznie, w sprzęt,
w jakieś urządzenia, służące do wykrywania różnych spraw. Tymczasem z tego, co
myśmy słyszeli, wynika, że Policja już w tym roku ma poważne problemy z regulowa-
niem bieżących płatności, z płacą za godziny ponadwymiarowe, a w przyszłym roku
jest to planowane na niższym poziomie.

Panie Ministrze, to jest budżet oszczędnościowy, ale chciałbym wiedzieć, jak
państwo sobie poradzicie, a w szczególności Policja, która nie wydaje się znajdować
w najlepszej sytuacji.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

*(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Zbi-
gniew Sosnowski: Panie Przewodniczący, jeśli pan pozwoli, to na to pytanie odpowie
dyrektor Departamentu Budżetu.)*

Proszę bardzo.

**Dyrektor Departamentu Budżetu
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Władysław Budzeń:**

Szanowny Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Jeżeli można, to ja bym przedstawił parę uwag w odniesieniu do Funduszu
Wsparcia Policji, a jeśli chodzi o generalne problemy z budżetem Policji, to gdyby nie
było przeciwwskazań, powiedziałby o tym pan komendant Trela, zastępca komendanta
głównego do spraw logistyki.

Otóż, Panie Senatorze, jeżeli chodzi o Fundusz Wsparcia Policji, to – jak pan
bardzo słusznie zauważył – wielkość proponowana jest niższa od wielkości faktycznie
wykonanej. Chciałbym jednak zwrócić uwagę na jedną sprawę. Planując wielkość
środków na fundusz wsparcia na 2010 r., musimy kierować się już zawartymi porozu-
mieniami, bo fundusz wsparcia to są środki wynikające z porozumień lub umów zawie-
ranych głównie z samorządami. Podczas planowania budżetu i określania wielkości
funduszu wsparcia my musimy uwzględnić zawarte już umowy i porozumienia. Z re-
guły jest tak, że druga część, druga wielkość jest wyższa nawet o 100%, poczynając od
1 stycznia 2010 r., wtedy kiedy samorzady już mają budżet. Wtedy na podstawie usta-

wy o finansach publicznych nasz minister może wyrazić zgodę na zwiększenie przychodów i wydatków funduszu wsparcia o nowe porozumienia lub umowy zawierane w ciągu roku. Dlatego porównanie wielkości planowanych z faktycznymi nie daje tu pełnego obrazu, trzeba tu dopowiedzieć to, o czym właśnie państwu powiedziałem.

(*Senator Piotr Wach*: Czyli to jest sytuacja dynamiczna i państwo spodziewacie się kolejnych umów i wzrostu.)

Tak jest, tak jest. Szacujemy, że faktyczne wykonanie funduszu wsparcia w tym roku będzie prawie o 100% większe od tego, co planowaliśmy w ustawie budżetowej na rok 2009. Taka sama sytuacja powinna być w 2010 r., jeśli oczywiście znacząco nie pogorszy się sytuacja w budżetach samorządowych i te budżety będą miały wystarczające czy takie środki, na jakie liczymy, na wsparcie Policji.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Dziękuję bardzo.

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Zbigniew Sosnowski*: Pozostałe wątpliwości może rozwiązać pan komendant Trela, jeśli oczywiście pan przewodniczący na to pozwoli.)

Bardzo proszę, Panie Komendancie.

Zastępca Komendanta Głównego Policji Andrzej Trela:

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Jeżeli popatrzymy na główne grupy wydatków Policji, to można by wyprowadzić następujące wnioski. Sprawa pierwsza. Fundusz wynagrodzeń jest na poziomie niemalże identycznym jak w tym roku, z tym że gdy popatrzymy na samą ustawę budżetową, to musimy dołożyć 367 milionów, bo o tyle zostały zwiększone wynagrodzenia w związku z ustawą modernizacyjną. Tak jak powiedziałem, na przyszły rok jest to kwota zbliżona, oczywiście powiększona o to, o czym mówił pan minister, co wynika z uwolnionych dwu tysięcy etatów, a to daje nam około 96 milionów zł. To jest pierwsze spostrzeżenie.

Drugie odnosi się do... Może najpierw pewna generalna uwaga. Oczywiście rok 2010 i rok 2011 to z woli państwa posłów i senatorów są to ostatnie dwa lata, o które zostało przedłużone obowiązywanie ustawy modernizacyjnej. W związku z tym jest to kwota 421 milionów z tą końcówką, która została przeniesiona z realizacji w roku 2009. A zatem budżet globalny, budżet całościowy jest budżetem mniejszym, wynikającym z tego podstawowego faktu. Przypomnę, że w przyszłym roku będą około 352 miliony zł z ustawy modernizacyjnej.

Bardzo ważną sprawą są świadczenia, te pozapłacowe, i one pozostają na poziomie z roku obecnego, tutaj nie ma zmiany, następuje zaś zmiana w części wydatków rzeczowych i ta kwota jest kwotą nieznacznie wyższą w porównaniu do kwoty z tegorocznej ustawy. Przypomnę, że w tym roku na wydatki rzeczowe z ustawy budżetowej po nowelizacji przewidziana była kwota 751 milionów zł. Chodzi o takie wydatki rzeczowe, jak zakup paliwa, utrzymanie nieruchomości, postępowania przygotowawcze itd. W projekcie budżetu na rok przyszły jest to kwota około 830 milionów zł, jest to zatem kwota wyższa. Reasumując, można powiedzieć, że budżet ten w części płac, w części wynagrodzeń jest na poziomie budżetu z roku obecnego.

Jeżeli chodzi o wydatki inwestycyjne, to jest tu zmniejszenie związane z ustawą modernizacyjną i pewne zwiększenie w części wydatków rzeczowych. Takie spostrzeżenia mi się nasuwają i chciałem je państwu przekazać.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Jeszcze raz pan senator Wach.
Proszę bardzo.

Senator Piotr Wach:

Jeżeli pan przewodniczący pozwoli, to ja bym zadał pytanie uzupełniające. Czy w roku bieżącym trudności Policji, głównie finansowe, o których czytamy w prasie i o których mówią policjanci, są przede wszystkim skutkiem niewykonywania budżetu z powodu opóźnień wypłat dokonywanych przez Ministerstwo Finansów? Czy nie jest to problem zbyt niskiego budżetu, lecz opóźnionych, tak to nazwę, przelewów na konta policyjne? Czy też jest to kwestia tego, że budżet jest za mały? Ja te sprawy znam tylko z prasy, z takich ogólnych doniesień, ale wygląda na to, że Policja ma kłopoty, ma kłopoty finansowe, opóźnia policjantom wypłaty, przynajmniej tak słyszeliśmy. Gdybyśmy mogli coś usłyszeć na ten temat, to prosiłbym o to.

Pytanie dodatkowe jest takie. Czy to ma związek z budżetem w takim kształcie, w jakim jest on zapisany i jaki prawdopodobnie formalnie będziemy przyjmować?

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Proszę bardzo, Panie Ministrze.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Zbigniew Sosnowski: Panie Przewodniczący, Panowie Senatorowie, jeśli państwo pozwolą, to na to pytanie odpowiedziałby pan dyrektor Departamentu Budżetu.)

Proszę bardzo.

**Dyrektor Departamentu Budżetu
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Władysław Budzeń:**

Otóż, Panie Senatorze, jeżeli chodzi o zaległości w wypłacaniu świadczeń i zobowiązań dla funkcjonariuszy Policji, to chciałbym powiedzieć, że aktualna sytuacja jest wynikiem dwóch zasadniczych przyczyn. Po pierwsze, w ubiegłym roku, w grudniu 2008 r. nie było zasilenia dla resortu na sumę prawie 800 milionów, a Policja nie dostała środków w wysokości około 540 milionów. Sprawilo to, że zadania, które miały być sfinansowane w 2008 r., przeszły automatycznie na rok 2009. Oczywiście nie są to w pełni kwoty, o których mówiłem, bo część zadań, co do której uznano, że nie musi być realizowana, nie została zrealizowana, ale w sumie trzeba było pokryć z tego budżetu wydatki w kwocie około 350 milionów zł. Po drugie, nałożyła się na to nowelizacja tegorocznej ustawy budżetowej, w której poziom wydatków został zmniejszony o około 10%. Te dwa czynniki o tym zadecydowały. W tej chwili sytuacja jest taka, że po prostu nie ma wydatków, nie ma środków na sfinansowanie tych świadczeń. To nie jest sprawa zasilenia ze strony ministra finansów, tylko sprawa ewentualnego

zwiększenia budżetu. Szacujemy, że około 140–170 milionów, tyle możemy szacować na dziś, to są zaległości wynikające z braku wydatków, a nie...

(*Głos z sali:* Panie Przewodniczący, można jeszcze jedno zdanie?)

(*Senator Piotr Wach:* A jak to się odbije na finansach w przyszłym roku?)

Panowie Senatorowie, czynimy intensywne starania, żeby na etapie ostatnich przesunąć w tegorocznym budżecie, czyli w czasie tak zwanej zmiany przeznaczenia rezerw celowych... W budżecie są zapisane rezerwy celowe i jeżeli dany dysponent z różnych przyczyn nie wykorzysta środków z rezerw celowych, to minister finansów za zgodą komisji finansów może zmienić przeznaczenie niewykorzystanych rezerw na zobowiązania Skarbu Państwa.

Chciałbym powiedzieć, że po pierwszym etapie zmiany przeznaczenia rezerw, który był dokonywany pod koniec października, z naszych zaoszczędzonych rezerw uzyskaliśmy prawie 36 milionów zł. Z tego o 30 milionów zwiększyliśmy budżet Policji i o niespełna 6 milionów zwiększyliśmy budżet Straży Granicznej, również na sfinansowanie tych świadczeń. Teraz czekamy. Z nieoficjalnych informacji wiemy, że około 5 grudnia czy 10 grudnia będzie drugi etap zmiany przeznaczenia niewykorzystanych rezerw celowych. Zgłosiliśmy już ministrowi finansów, że obecnie w Policji mamy zobowiązania wielkości 103 milionów zł, z tego prawie 101,5 miliona zł to są zobowiązania wymagalne Policji z tytułu tych świadczeń. Gdyby udało nam się z tego skorzystać, bo – jak panowie senatorowie wiedzą – nie tylko my jesteśmy kontrahentami do tej kwoty, ponieważ sygnalizowane są braki w świadczeniach rodzinnych, w zasiłkach, w opiece społecznej itd., w długu publicznym, to byłoby bardzo dobrze, a jeżeli nie, to – tak jak pan senator zauważył – zobowiązania te przejdą na rok następny i znowu trzeba będzie regulować zobowiązania roku bieżącego ze środków budżetowych na rok 2010.

Podsekretarz Stanu

w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji

Zbigniew Sosnowski:

Panie Przewodniczący! Panowie Senatorowie!

Ja tylko dodam, że rzeczywiście zgadzamy się co do tego, że budżety roku 2009 i 2010 są budżetami trudnymi, ale chciałbym zaznaczyć, że nie ma żadnych opóźnień, jeśli chodzi o wypłatę wynagrodzeń. Te opóźnienia dotyczą świadczeń, ale wynagrodzenia są płacone rytmicznie, na bieżąco, w tym zakresie nie ma żadnych opóźnień ani zaległości. Dziękuję serdecznie.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Proszę bardzo, pan marszałek Romaszewski.

Senator Zbigniew Romaszewski:

Ja się nie bardzo potrafię... Może tak. Doszukałem się tego w tej chwili, ale prosiłbym o wyjaśnienia, chodzi mi o fundusz emerytalny. Tu odrębnie funkcjonuje zakład...

(*Głos z sali:* Tak.)

Widzę, że jest to w dziale 753 i jest tu wzrost o 270 milionów. Jeśli dobrze się orientuję, to 1 stycznia wchodzi w życie pewna regulacja, dotycząca byłych funkcjonariuszy SB, tymczasem w dalszym ciągu wzrasta poziom środków funduszu emerytalnego. Czym to jest wywołane? Można się było spodziewać...

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Proszę bardzo.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Zbigniew Sosnowski: Panie Przewodniczący, Panie Senatorze, jeśli państwo pozwolą, to odpowie pan dyrektor Departamentu Budżetu.)

Proszę.

**Dyrektor Departamentu Budżetu
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Władysław Budzeń:**

Panie Marszałku, są dwie zasadnicze przyczyny wzrostu o tę kwotę. Po pierwsze, od 1 marca 2010 r. przewidziana jest waloryzacja świadczeń emerytalnych wskaźnikiem 104,1%. To powoduje, że dotychczasowe świadczenia od 1 marca będą podwyższone o ten wskaźnik. Po drugie, jak co roku, przybywa nam świadczeniobiorców. Szacujemy, że w 2010 r. wzrośnie... Przybywa świadczeniobiorców, bo funkcjonariusze, odchodząc ze służby czynnej na emeryturę, trafiają jako emeryci do zakładu emerytalno-rentowego. My szacujemy, że w 2010 r. liczba świadczeniobiorców zwiększy się o cztery tysiące trzy-sta. Te dwa czynniki, czyli zwiększenie liczby świadczeniobiorców i ustawowe podwyżki emerytur i rent o 4,1%, powodują wzrost wydatków. Tyle, jeśli chodzi o tę kwestię.

Jest jeszcze trzecia kwestia, jak słusznie pan marszałek zauważył. My w tej chwili szacujemy, jakie będą zmniejszenia w wydatkach na 2010 r. z tytułu tej ustawy podjętej przez parlament i podpisanej przez prezydenta. Mogę powiedzieć, że na dziś szacunki nie są proste, dlatego że trzeba przeprowadzić wyliczenia, które...

(Senator Zbigniew Romaszewski: Przecież od 1 stycznia zaczynacie płacić.)

Tak, Panie Marszałku, ale problem jest w tym, że tego nie można tak prosto przeliczyć. Jeżeli ktoś odszedł na emeryturę przykładowo w 1990 r. i w czasie swojej służby pięć lat przebywał w SB, a później pracował, że tak powiem, w cywilu i doszedł do pełnej emerytury, to gdy zmniejszy mu się o te pięć lat, ale policzy mu się po 1,3 z tytułu pracy, to wcale nie oznacza, że emerytura będzie zmniejszona o 10, 15 czy 20%. Trzeba to po prostu na nowo przeliczyć, a wtedy może się okazać, że szacunek, który był podawany w ustawie emerytalnej, czyli zmniejszenie nawet o 400–600 milionów, wcale nie będzie tyle wynosił. To mówię tak na gorąco, jak to wynika z naszych przeliczeń.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Panie Senatorze, decyzje zostały już podjęte, od 1 stycznia to będzie funkcjonowało, ale ażeby przeliczyć skutki w odniesieniu do całego roku, potrzebujemy czasu, powiedzmy, do połowy lutego czy do końca lutego, aby było już po pierwszej wypłacie emerytur. Nie mamy jeszcze poświadczeń Instytutu Pamięci Narodowej co do wszystkich osób. To spływa sukcesywnie. Dziś trudno mi nawet powiedzieć, ile to jest osób.

(Dyrektor Departamentu Budżetu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Władysław Budzeń: Trzydzieści cztery tysiące.)

Trzydzieści cztery tysiące, jak mi podpowiada pan dyrektor. Na dziś tyle osób jest zweryfikowanych negatywnie, negatywnie, jeżeli chodzi o emerytury...

(Senator Zbigniew Romaszewski: ...odłożono papiery...)

(Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: Panie Senatorze, proszę włączyć mikrofon.)

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Zbigniew Sosnowski:**

Panie Przewodniczący, jeśli można, dodam, że na razie zweryfikowano około trzydziestu czterech tysięcy funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa. My przewidujemy, że tych funkcjonariuszy może być nieco więcej, dlatego też nie umiemy dzisiaj przedstawić rzetelnych, jasnych kosztów czy zysków z tego tytułu. Przewidujemy, że tych funkcjonariuszy było około czterdziestu tysięcy, może trzydzieści siedem, może trzydzieści osiem tysięcy. Dzisiaj trudno jest jednoznacznie powiedzieć, dlatego nie możemy podać precyzyjnych wyliczeń.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Dziękuję bardzo.

Pan senator Jan Rulewski i później pan...

(Senator Jan Rulewski: To była odpowiedź na moje pytanie.)

Proszę, pan senator Piotr Wach.

Senator Piotr Wach:

Ja mam jeszcze pewne drobne pytanie, dotyczące Funduszu Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego. On akurat wygląda dobrze w tym sensie, że przyszłoroczne możliwości wydatkowe są wyższe i to głównie w zakresie inwestycji, nowoczesnych inwestycji, jak wynika z tego materiału. Mówię o niezłym stanie funduszu, co związane jest z tym, że na początku roku planujecie państwo mieć tam ponad 6 milionów. Jakim cudem? To jest pierwszy fundusz, który wchodzi w nowy rok z pozytywną i wysoką wartością. Pierwszy raz to widzę. Jak to jest możliwe? Fundusze przeważnie są na zerze po ubiegłym roku.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Proszę bardzo.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Zbigniew Sosnowski: Jeśli pan przewodniczący pozwoli, to odpowie pan dyrektor Departamentu Budżetu.)

Proszę.

**Dyrektor Departamentu Budżetu
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Władysław Budzeń:**

Panie Senatorze, może dwa zdania na temat ogólnego mechanizmu, związanego z tym funduszem. Otóż ten fundusz powstaje w razie przeznaczenia przez jednostki organizacyjne resortu czy tworzony jest z wpływów z nieruchomości i ruchomego mienia zbędnego, przekazywanego przez jednostki organizacyjne, głównie przez Policję i Straż Graniczną, do Agencji Mienia Wojskowego. To mienie i te nieruchomości są sprzedawane przez Agen-

cję Mienia Wojskowego. Generalnie zasada jest taka, że przychód ze sprzedaży po uwzględnieniu kosztów funkcjonowania agencji, a konkretnie 93% tej kwoty, trafia do Funduszu Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego. Zgodnie z rozporządzeniem ministra spraw wewnętrznych i administracji odnośnie do gospodarowania tym funduszem te środki pozostają w dyspozycji ministra na rachunku centralnym Departamentu Budżetu. One nie są przekazywane służbom, nie leżą na rachunkach służb, ale przyjęta jest taka zasada, że środki, które przekazała dana formacja, czyli pochodzące z jej nieruchomości i mienia, które zostało sprzedane, stanowią fundusz modernizacji do dyspozycji tej formacji.

Gdy komendant główny Policji przedstawia propozycję sfinansowania czy też dofinansowania określonego przedsięwzięcia, to akceptuje to minister. Nie znaczy to jednak, że z chwilą akceptacji przez ministra te pieniądze są wydawane, bo z reguły jest to dofinansowanie jakiegoś przedsięwzięcia, są procedury przetargowe, jest okres wykonywania itd. Dlatego z chwilą zakończenia przedsięwzięcia, z chwilą otrzymania faktury czy też rachunków za zrealizowanie przedsięwzięcia komendant główny występuje do nas i Departament Budżetu przelewa te pieniądze na rachunek komendanta głównego, który reguluje należności, reguluje zobowiązania.

To jest tak, że na rachunku jest kwota 6 milionów, ona jest już przeznaczona na określone cele, ale nie została ona jeszcze wydatkowana. Oczywiście te środki leżą na oprocentowanych rachunkach, a wpływ z tytułu oprocentowania zwiększa Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo, pan marszałek Romaszewski.

Senator Zbigniew Romaszewski:

Ja mam jeszcze jedno pytanie, bo w tej chwili nie bardzo się orientuję, jak to tak do końca wygląda. Kiedyś ministerstwo spraw wewnętrznych miało być, że tak powiem, koordynatorem i gospodarzem wszelkich projektów informatycznych. W tej chwili jest Centrum Projektów Informatycznych MSWiA, a jednocześnie było, jeżeli chodzi na przykład o służby specjalne, o wojsko, ogromnie dużo najrozmaitszych projektów właśnie o charakterze informatycznym. Czy Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji ma tu jakieś metody koordynowania, czy też każdy sobie rękę skrobie, każdy robi to samo i te działania są powtarzane? To jest niezwykle istotny kierunek działania, a sprawia to takie wrażenie, jakby każdy działał oddzielnie, ci tutaj, a tamci tutaj. Jasne, że na przykład z dekryptażem są problemy i trzeba mieć na wszelki wypadek dwa czy trzy. W każdym razie ja się boję tego, że brak koordynatora może prowadzić do odkrywania pięć razy tej samej Ameryki. Jak to w tej chwili wygląda?

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Proszę bardzo.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Zbigniew Sosnowski: Panie Przewodniczący, Panie Marszałku, jeśli panowie pozwolicie, to odpowie pan dyrektor generalny Jan Węgrzyn.)

Proszę bardzo.

**Dyrektor Generalny
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Jan Węgrzyn:**

Panie Przewodniczący! Panie Marszałku! Panowie Senatorowie!

Rola ministra spraw wewnętrznych i administracji właściwego w odniesieniu do działu „Informatyzacja”, bo oprócz spraw wewnętrznych i administracji oraz wyznań religijnych od czterech lat minister spraw wewnętrznych i administracji jest właściwy w odniesieniu do działu „Informatyzacja”, sprowadza się do takich dwóch podstawowych funkcji. Po pierwsze, minister spraw wewnętrznych i administracji jest szefem komitetu do spraw informatyzacji, którego zadaniem jest koordynowanie działań na szczeblu centralnym państwa. Po drugie, jeśli chodzi o część zadań, które realizuje Centrum Projektów Informatycznych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, trzeba powiedzieć, że jest to tak zwana państwowa jednostka budżetowa, powołana przez ministra spraw wewnętrznych i administracji w lutym 2008 r., której zadaniem jest realizacja głównych projektów informatycznych nie tylko resortu spraw wewnętrznych i administracji, ale i innych resortów, projektów związanych z programem „Innowacyjna gospodarka”.

W ramach tych projektów Centrum Projektów Informatycznych realizuje zadania związane na przykład z programem dotyczącym telefonu 112, z centrami powiadamiania ratunkowego, z programem dotyczącym e-posterunku, a także wiele innych zadań, w tym dotyczące elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej, zwanej w skrócie ePUAP. Po zrealizowaniu tych zadań z odpowiednich funkcji informatycznych będą mogły korzystać nie tylko służby resortu spraw wewnętrznych i administracji, ale także innych podmiotów. Przykładem programu realizowanego poprzez ministra informatyzacji we współpracy z Ministerstwem Zdrowia jest program o wartości około 800 milionów zł związany z informatyzacją służby zdrowia – podam hasło – e-recepta, e-lekarz itd., itd. Pieczę nad tym ma minister zdrowia, ale nie może on wydać środków bez akceptacji ministra informatyzacji jako przewodniczącego komitetu do spraw informatyzacji.

W ramach działań prowadzonych przez Centrum Projektów Informatycznych dojdzie także do ujednolicenia pewnych systemów informatycznych resortu spraw wewnętrznych i administracji, z tym że podjęto decyzję o tym, że nie będziemy ruszać tych systemów, które już funkcjonują, chodzi zatem o nowe systemy, które będą budowane w ciągu najbliższych lat, jest to perspektywa lat 2011 i 2012. Jest to związane chociażby z przygotowaniem do Euro 2012, również do wydawania środków w ramach perspektywy finansowej Unii Europejskiej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Dziękuję.

Na zakończenie mam jeszcze pytanie natury ogólnej, ponieważ od pewnego czasu w naszej komisji zwracamy uwagę na ten problem. Czy państwo jesteście w stanie odpowiedzieć nam na pytanie, w jakim stopniu instytucje podległe ministrowi spraw wewnętrznych i administracji funkcjonują w obiektach należących do państwa, względnie samorządów, a w jakim stopniu korzystają z wynajmu lokali od różnych innych osób fizycznych czy też instytucji?

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Zbigniew Sosnowski: Panie Przewodniczący, jeśli pan pozwoli, to odpowie na to pytanie dyrektor generalny w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Jan Węgrzyn.)
Proszę bardzo.

**Dyrektor Generalny
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Jan Węgrzyn:**

Panie Przewodniczący! Panowie Senatorowie!

Jeśli chodzi o szeroko rozumiany resort spraw wewnętrznych i administracji, to sytuacja związana z nieruchomościami z jednej strony jest bardzo dobra, a z drugiej strony jest średnia. Jest ona bardzo dobra dlatego, że jesteśmy jednym z nielicznych resortów, który na rynku komercyjnym wynajmuje bardzo mało nieruchomości. Dotyczy to przede wszystkim Warszawy. Na dziś z obiektów nienależących do Skarbu Państwa, nieoddanych w zarząd czy to ministrowi spraw wewnętrznych i administracji, czy to jednostkom organizacyjnym mu podległym bądź nadzorowanym, czyli na rynku komercyjnym, korzystają następujące jednostki: Centrum Projektów Informatycznych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Władza Wdrażająca Programy Europejskie. To tyle. Pozostałe jednostki wykorzystują nieruchomości Skarbu Państwa.

Dlaczego powiedziałem o tym, że z drugiej strony sytuacja jest średnia? Dlatego że dużo obiektów jest modernizowanych w ramach ustawy modernizacyjnej. Tutaj rzeczywiście widać znaczący postęp i ten postęp widać chociażby w Warszawie w obiektach policyjnych. Bardzo dobrą sytuację, jeśli chodzi o swoje obiekty ma Straż Graniczna. Myślę, że panowie senatorowie mieli okazję oglądać obiekty na granicy wschodniej, gdzie w ciągu ostatnich dziesięciu lat nastąpił ogromny postęp i w tej chwili nie ma takiej sytuacji, żeby pomiędzy placówkami Straży Granicznej odległość była większa niż 20 km.

W czym innym jednak tkwi problem. Mianowicie mamy nadmiar obiektów. W tej chwili po przyjeździe pana inspektora Andrzeja Treli na funkcję zastępcy komendanta głównego Policji rozpoczął się przegląd obiektów policyjnych. Przegląd ten jest prowadzony na bieżąco i już przynosi on pewne efekty. Otóż okazuje się, że Policja ma za dużo obiektów w porównaniu do potrzeb, a jednocześnie są rejony, w których nie ma Policji. Zwróćcie państwo uwagę chociażby na Warszawę. Powstaje najnowsze osiedle w Warszawie, miasteczko w Wilanowie, które niedługo, jak sądzę, będzie miało blisko sto tysięcy mieszkańców, a tam nie ma komisariatu Policji.

Pan komendant po przeprowadzeniu analizy chce doprowadzić do sytuacji, w której obiekty zbędne Policji będą sprzedawane. W jakim trybie? Tego jeszcze do końca nie wiemy. Chcielibyśmy stworzyć taki tryb, żeby część środków finansowych uzyskanych ze sprzedaży trafiała na budowę czy modernizację nowych obiektów. Obecnie jest to utrudnione, bo ten proceder może dotyczyć tylko naczelnych i centralnych organów administracji rządowej, a nie może dotyczyć na przykład komend wojewódzkich. To powinno doprowadzić również do tego, że spadną koszty związane z utrzymaniem tych obiektów, a jednocześnie będzie możliwość tworzenia nowych.

Inna sytuacja jest w samym Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji. Pisząc ustawę o modernizacji, niejako zapomniano o potrzebach tego ministerstwa. My w tej chwili pracujemy nad projektem, w ramach którego chcemy zaangażować również środki niepochozące z budżetu państwa, żeby poprawić stan posiadania Ministerstwa Spraw We-

wewnętrznych i Administracji, zwłaszcza tej części, która zajmuje się informatyką i łącznością. Nie wiem, czy panowie senatorowie wiedzą, ale w Warszawie przy ulicy Pawińskiego mamy duży kompleks złożony z trzech budynków typu Lipsk, które w tym roku obchodzą trzydziestą piątą rocznicę ich wybudowania, a budynki typu Lipsk miały stać nie dłużej niż dziesięć lat. Są to budynki szklane, z azbestem, w których zimą jest zimno, a latem gorąco, a w tych budynkach są zainstalowane bardzo potężne, drogie i potrzebne systemy informatyczne, chociażby system PESEL czy system ePUAP. W ciągu najbliższych kilku lat musimy dokonać daleko idących inwestycji, żeby poprawić ten stan posiadania. Oczywiście korzystamy też z budynków, które oddaje nam samorząd, ale nie jest to zjawisko wielkie, zauważalne, z reguły dotyczy to straży pożarnej, Policji czy też takich podmiotów, które są pośrednio związane z resortem spraw wewnętrznych, na przykład regionalnych izb obrachunkowych.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo, pan senator Piotr Wach.

Senator Piotr Wach:

Ja będę miał pytanie, właściwie dwa pytania w odniesieniu do części 43, ale to wtedy, gdy pan przewodniczący powie, że skończyliśmy omawiać tę część.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Dobrze.

Myślę, że już nie ma głosów... Aha, jeszcze pan senator Zbigniew Cichoń.

Bardzo proszę.

Senator Zbigniew Cichoń:

Ja mam takie pytanie. Panie Ministrze, powiedział pan, że na 2010 r. jest przewidzianych bodajże sto dwa tysiące etatów wobec chyba niespełna stu tysięcy w tym roku. Czy zamierzacie państwo przyjąć dwa tysiące funkcjonariuszy? Prosiłbym o wyjaśnienie, z czego wynika takie zwiększenie. Czy jest takie zapotrzebowanie, bo są jakieś szczególne zadania, czy to jest planowane?

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Proszę bardzo.

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Zbigniew Sosnowski:* Panie Przewodniczący, jeśli pan pozwoli, to odpowie pan dyrektor Departamentu Budżetu.)

Proszę bardzo, tak, tak.

**Dyrektor Departamentu Budżetu
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Władysław Budzeń:**

Panie Senatorze, słusznie pan zauważył, ale w tym kontekście chciałbym powiedzieć o jednej sprawie. My w tym materiale, mówiąc o ustawie budżetowej, mamy

na myśli ustawę znowelizowaną z 17 lipca bieżącego roku. W ramach ograniczeń wprowadzonych w tej ustawie jednym z obszarów, w których ograniczono wydatki, były etaty dla funkcjonariuszy. Wówczas zmniejszono limit etatów funkcjonariuszy Policji o trzy tysiące. Na etapie prac nad projektem budżetu na 2010 r. dodano nam dwa tysiące etatów, czyli per saldo... Informacja w tej książeczce jest informacją o tym, że wcześniej zmniejszono ten limit o trzy tysiące, a teraz nastąpiło zwiększenie o dwa tysiące, czyli per saldo jesteśmy na minusie, brakuje tysiąca etatów.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Dziękuję.

Panie Senatorze, w tej sytuacji proszę przejść do uwag do części 43 i przedstawienia pytań.

Senator Piotr Wach:

Dziękuję bardzo.

To nie jest wielki obszar i pan minister dobrze go scharakteryzował. Ja miałbym dwa pytania związane z finansowaniem tej części. Pierwsze jest takie. Jeżeli chodzi o wyznania religijne, to w stosunku do budżetu tegorocznego planowany budżet jest mniej więcej na poziomie 92%. Głównie zmniejszenie, o czym pan minister zresztą wspomniał, dotyczy Funduszu Kościelnego, który jest niższy o około 10 milionów. Ten fundusz stanowią składki, to są składki emerytalne, to są składki zdrowotne. W jaki sposób udało się to zmniejszyć, skoro księży jest mniej więcej tylu, ilu było, i nie są oni chyba młodszy, tylko starsi? Jak można zaoszczędzić 10 milionów, w sytuacji gdy to są składki, które państwo samo sobie płaci, żeby ubezpieczyć księży? To jest pierwsze pytanie.

Pytanie drugie. Dotyczy ono mniejszości narodowych i inwestycji budowlanych, które tam są. Pytam, bo ja się w tym nie orientuję. Jest tam wymienionych dziewięć czy dziesięć inwestycji. Kto i w jakim trybie zgłasza się o tego typu finansowanie z budżetu? W jaki sposób na przykład państwo dochodzą do tego, że budowana jest szkoła w Puńsku czy jakiś inny obiekt? Czy to jest finansowanie, czy raczej dofinansowanie? Kto jest inicjatorem? Jak to się odbywa? To jest drugie pytanie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Bardzo proszę.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Zbigniew Sosnowski: Panie Przewodniczący, jeśli pan pozwoli, to odpowie pan dyrektor Departamentu Budżetu.)

Proszę.

**Dyrektor Departamentu Budżetu
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Władysław Budzeń:**

Panie Senatorze, jeżeli chodzi o Fundusz Kościelny, to słusznie pan powiedział, że zasadnicze kierunki wydatków to finansowanie składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne duchownych. Jednak oprócz tego zgodnie z ustawą z 1950 r. istnieje możliwość finansowania z Funduszu Kościelnego trzech zasadniczych przedsięwzięć, są to remonty i konserwacje zabytkowych obiektów sakralnych, działalność oświatowo-

wychowawcza i charytatywno-opiekuńcza. Z uwagi na to – tak jak pan słusznie zauważył – że nie było możliwości zmniejszenia wydatków z tytułu świadczeń ustawowych, to niestety z ubolewaniem musimy stwierdzić, że te 10 milionów oznacza praktycznie wyeliminowanie finansowania tych trzech typów działalności. Po prostu nie mieliśmy innego wyjścia.

(Senator Piotr Wach: Konserwacja zabytków...)

Tak, konserwacje i remonty zabytkowych obiektów sakralnych, działalność opiekuńczo-wychowawcza i charytatywno-opiekuńcza. Chodzi o dofinansowanie Caritasu, dofinansowanie kolonii, obozów itd., itd. Niestety w warunkach ograniczenia budżetu nie wystarczyło na to środków.

Jeśli zaś chodzi o te inwestycje, to odbywają się konkursy. Inwestycje wybierane są w drodze konkursów, do których zgłaszają się podmioty, w zależności od znaczenia, charakteru tego dofinansowania i, co tu ukrywać, od możliwości budżetowych. Jeżeli na dane inwestycje mamy w sumie niecałe 3 miliony zł, a zgłoszeń i ewentualnych chętnych jest kilkakrotnie więcej, to żadna decyzja o tym, czy finansować, czy dofinansowywać, w warunkach tego niedostatku nie będzie decyzją, która by była akceptowana.

Jeżeli chodzi o szkołę w Puńsku, to na mocy porozumienia między prezydentami, na mocy umowy rządowej Polska zobowiązała się do współfinansowania budowy tej szkoły. To jest trzeci etap, mamy nadzieję, że to już ostatni, bo ta szkoła już się trochę czasu buduje. Mamy nadzieję, że dzięki tej kwocie na 2010 r. budowa zostanie zakończona.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Proszę, pan marszałek Romaszewski.

Senator Zbigniew Romaszewski:

Ja bym jeszcze nawiązał do kwestii mniejszości. Chodzi mi o dotacje nie tylko inwestycyjne, ale w ogóle dotacje. Mnie generalnie interesuje kwestia, bo to akurat znam nieco lepiej, mniejszości białoruskiej. Oni mieli tam takie pismo „Niwa”, powstała tam pewna nieprzyjemna sprawa. Czy państwo to dotujecie? Oni mają w tym momencie już dobrą radiostację Racja, która również odgrywa pewną rolę po drugiej stronie granicy. Czy to jest dotowane przez ministerstwo?

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Zbigniew Sosnowski: Panie Przewodniczący, Panie Marszałku, jeśli panowie pozwolą, to na to pytanie odpowie dyrektor Różański, dyrektor Departamentu Wyznań Religijnych oraz Mniejszości Narodowych i Etnicznych.)

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Proszę bardzo.

**Dyrektor Departamentu Wyznań Religijnych
oraz Mniejszości Narodowych i Etnicznych
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Józef Różański:**

Panie Przewodniczący! Panie Marszałku! Szanowni Panowie!

W tym roku mniejszość białoruska złożyła sześćdziesiąt jeden wniosków na kwotę 2 milionów 964 tysięcy 726 zł, o takie dotacje się stara. Została powołana komi-

sja składająca się z dziesięciu osób, w której są również przedstawiciele mniejszości białoruskiej. Zastanawiamy się nad weryfikacją. Proszę państwa, mamy mniej więcej 1/3 tego, co sobie życzą mniejszości. Mniejszości życzą sobie 31 milionów 184 tysięcy 844 zł, my mamy blisko 14 milionów zł. W związku z tym w tej chwili wspólnie z mniejszością białoruską i z innymi mniejszościami zastanawiamy się, co finansować, w jakim zakresie i w jakiej wysokości.

(Przewodniczący Stanisław Piotrowicz: Czego głównie dotyczą te oczekiwania finansowe ze strony mniejszości?)

Mniejszości występują głównie o środki na inwestycje. Liczba zgłoszonych wniosków to dwadzieścia i opiewają one na kwotę 12 milionów 655 tysięcy. Jest też tak zwana dotacja podmiotowa i są dotacje celowe. W ramach dotacji celowych jest blisko czterysta wniosków na kwotę 15 milionów 540 tysięcy, zaś w ramach dotacji podmiotowej pięćdziesiąt sześć wniosków na kwotę blisko 2,5 miliona zł. Generalnie są to różnego typu imprezy, wydawanie różnego rodzaju publikacji i oczywiście inwestycje, o których tu mówiliśmy.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos?

Jeżeli nie, to zamykam tę część posiedzenia.

Jeszcze raz przypominam, że było to wstępne rozpatrzenie projektu ustawy budżetowej w części dotyczącej spraw wewnętrznych. Ponownie wrócimy do tematu po przyjęciu ustawy przez Sejm.

Dziękuję serdecznie gościom za to, że zechcieli wziąć udział w dzisiejszym posiedzeniu.

Ogłaszam przerwę do godziny 14.00.

(Przerwa w obradach)

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Wznawiam posiedzenie Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji.

Przedmiotem tej części posiedzenia jest wstępne rozpatrzenie projektu ustawy budżetowej na rok 2010 w częściach dotyczących sądów powszechnych i sprawiedliwości.

Serdecznie witam przybyłych na dzisiejsze posiedzenie gości. Witam pana ministra Piotra Kluza z Ministerstwa Sprawiedliwości, witam pana dyrektora Departamentu Budżetu i Inwestycji, pana Jana Paziewskiego, witam pana Artura Dziadosza, głównego księgowego w Centralnym Zarządzie Służby Więziennej. Witam pana Andrzeja Martuszewicza, przewodniczącego Krajowej Rady Kuratorów, a także towarzyszącą mu panią kurator Annę Korpanty. Witam przedstawicieli Ministerstwa Finansów, witam pana Jarosława Oliwę, naczelnika Wydziału Wymiaru Sprawiedliwości w Departamencie Finansowania Sfery Budżetowej, oraz panią Annę Kalinowską.

Bardzo proszę przedstawicieli Ministerstwa Sprawiedliwości o scharakteryzowanie propozycji budżetowych na rok 2010 w odniesieniu do sądów powszechnych i sprawiedliwości.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Piotr Kluz:

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Są to dwie części budżetu, część 15, czyli „Sądy powszechne”, i część 37 zapisana w budżecie pod tytułem „Sprawiedliwość”. W części 15 budżet został zaplanowany w kwocie 5 miliardów 759 milionów 565 tysięcy zł, bez wydatków na finansowanie z funduszy europejskich, co w porównaniu ze znowelizowaną ustawą budżetową stanowi 107,5%, jeśli chodzi o przewidywane wydatki w bieżącym roku budżetowym, zaś w stosunku do ustawy budżetowej przed nowelizacją jest to wzrost o 1%. Jeżeli zaś chodzi o część 37 „Sprawiedliwość”, to budżet został określony, zaplanowany na poziomie 5 miliardów 381 milionów 255 tysięcy zł, również bez środków unijnych z programów „Kapitał ludzki” i „Innowacyjna gospodarka”.

Jeżeli pan przewodniczący sobie życzy, to będę referował poszczególne działy z uwzględnieniem rozbicia na krajową szkołę i na inne części. Jeśli zaś pan przewodniczący chciałby usłyszeć szczegóły, to pan dyrektor Paziewski jest tu jak najbardziej kompetentną osobą.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Prosiłbym o najogólniejsze i najistotniejsze kwestie, a później być może w ramach pytań będziemy zgłębiać poszczególne dziedziny.

Proszę bardzo.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Piotr Kluz:

Tak jak powiedziałem, wydatki w części 15 zostały zaplanowane w wysokości 5 miliardów 759 milionów 565 tysięcy zł, zaś plan dochodów, jaki został ujęty w naszym budżecie, to kwota 2 miliardów 49 milionów 296 tysięcy, to jest 102,1% przewidywanego planu dochodów w roku 2009 i 101,5% wielkości określonej w ustawie na rok 2009. W ujęciu budżetowym to jest wzrost o 7,5%, co po przeliczeniu stanowi kwotę około 403 milionów zł. Wydatki w porównaniu z rokiem 2009 wykazują wzrost o 5,87%, jest to kwota 5 miliardów 410 milionów 802 tysięcy. W wydatkach bieżących, chodzi o wynagrodzenia i pochodne, jest kwota 3 miliardów 397 milionów 999 tysięcy zł. Pozapłacowe wydatki to 1 miliard 712 milionów 803 tysiące, w tym świadczenia dla osób fizycznych 383 miliony 919 tysięcy. Cały czas mówię o części 15, czyli o „Sądach powszechnych”. Pozostała kwota, czyli 88 tysięcy zł, jest to kwota przeznaczona na współfinansowanie wydatków z udziałem funduszy i środków z Unii Europejskiej.

W części 37 „Sprawiedliwość” budżet został zaprojektowany na poziomie 5 miliardów 381 milionów 255 tysięcy zł, bez wydatków na części związane ze współfinansowaniem unijnym. Dochody określono na 61 milionów 400 tysięcy zł i są one wyższe w porównaniu z dochodami z roku 2009 o niespełna 9%, dokładnie 8,8%, zaś w stosunku do przewidywanego wykonania w roku bieżącym jest tu wzrost o 13,6%.

W ramach wydatków w części 37 wynagrodzenia wraz z pochodnymi stanowią 2 miliardy 897 milionów 898 tysięcy zł. Jest to przyrost o 2,7% w porównaniu do znowelizowanej ustawy budżetowej. Pozapłacowe wydatki bieżące to są 2 miliardy

329 milionów 388 tysięcy, jest to wzrost o 6%. Na wydatki majątkowe przeznaczono 153 miliony 969 tysięcy zł, jest to wyraźny spadek, bo o 18,2%. Wielkości te obejmują oczywiście dotację podmiotową dla nowo utworzonej szkoły. Uroczystość otwarcia ma się odbyć w poniedziałek. Jest to kwota 28 milionów 343 tysięcy zł. Jeżeli chodzi o wdrażanie młodzieży przebywającej w schroniskach...

(Przewodniczący Stanisław Piotrowicz: Przepraszam bardzo, pan minister mówi o szkole sędziów i prokuratorów. Tak?)

Tak, o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury.

W ramach dofinansowania, w ramach dotacji przedmiotowej na wdrażanie nieletnich przebywających w ośrodkach wychowawczych, w ośrodkach poprawczych przewidziana jest kwota 588 tysięcy zł. Dotacja celowa na wydatki inwestycyjne dla krajowej szkoły to jest 80 tysięcy zł.

Fundusz Pomocy Postpenitencjarnej oraz Fundusz Rozwoju Przywzięziennych Zakładów Pracy. Przychody planowane są w wysokości 28 milionów 60 tysięcy zł, to jest prawie tyle, ile było w 2009 r., jest tu obniżenie o 178 tysięcy. Wydatki stanowią 32 miliony 156 tysięcy zł, tu jest niestety wzrost o 2 miliony 463 tysiące zł. Źródłem przychodów są, tak jak jest to zapisane, potrącenia z wynagrodzeń za pracę skazanych. Przeznaczenie tych wydatków, jak mówi ustawa, to pomoc osobom pozbawionym wolności, zwalnianym z zakładów karnych i aresztów śledczych, ich rodzinom oraz pokrzywdzonym. Jeśli chodzi o Fundusz Rozwoju Przywzięziennych Zakładów Pracy, to przychody planowane są w wysokości 2 milionów 720 tysięcy, wydatki na poziomie 3 milionów 229 tysięcy. Źródło przychodów to wpłaty przywzięziennych zakładów pracy i odsetki. Wszystkie te wydatki przeznaczone są na tworzenie nowych miejsc pracy dla osób pozbawionych wolności, ochronę istniejących i tworzenie nowych miejsc w zakładach pracy, tworzenie infrastruktury do prowadzenia działań resocjalizacyjnych przebywających tam skazanych i osadzonych jako tymczasowo aresztowanych. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Dziękuję.

Pozwólcie państwo, że skoncentruję się na kilku sprawach. Nie tak dawno Senat przyjął ustawę o należnościach dla świadków, biegłych itd. To się wiąże z pewnymi kosztami, zwiększonymi kosztami. Senat przyjął też inną ustawę, dotyczącą postępowania karnego, kodeksu karnego, która ma na celu przede wszystkim rozszerzenie stosowania kar o charakterze wolnościowym. W szczególności przepisy te zmierzały w tym kierunku, by dotychczas martwą karę, bo tak by należało na to popatrzeć, karę ograniczenia wolności niestosowaną albo bardzo rzadko stosowaną w praktyce, ożywić i uczynić z niej realny środek oddziaływania. Wiadomo jednak, że w związku z tym przewidywane są dość spore wydatki, przede wszystkim na pokrycie ubezpieczenia osób, które by w ramach ograniczenia wolności wykonywały karę. Te koszty miał ponosić budżet państwa.

Druga kwestia to zwiększony zakres pracy kuratorów, bo od tej pory organizować tę karę i czuwać nad jej wykonywaniem mają kuratorzy zawodowi. W związku z tym moje pytanie zmierza w tym kierunku, aby upewnić się, czy na te działania przewidziano w budżecie stosowne środki.

I jeszcze jedna kwestia, mianowicie sprawa dozoru elektronicznego. Czy również na te cele przewidziano w budżecie pieniądze?

Nie wiem, może się mylę, ale odnoszę wrażenie, że jeżeli chodzi o budynki, w których funkcjonują sądy, to sytuacja jest w miarę opanowana. Być może jest to moje błędne przeświadczenie. W każdym razie na tym nie koncentruję swojej uwagi. Jeśli jednak ma zacząć funkcjonować to, o czym przed chwilą mówiłem, to w moim przekonaniu potrzebny jest pewien strumień pieniędzy. Chodzi o to, żeby te dobre rozwiązania mogły zacząć funkcjonować, w szczególności pieniądze są potrzebne na służbę kuratorską, na system dozoru elektronicznego, a także na zapłatę ubezpieczenia osób skierowanych do pracy w ramach kary ograniczenia wolności. Jak te kwestie wyglądają?

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Piotr Kluz:

Panie Przewodniczący, na wszystkie pytania odpowiem: tak. Dodam jeszcze, że jeśli chodzi o środki na wynagrodzenia, które zostały przewidziane w tym budżecie, to uwzględniają one wzrost o dwadzieścia osiem etatów kuratorskich na zadania związane z SDE, czyli z systemem dozoru elektronicznego.

(Senator Zbigniew Romaszewski: W Warszawie.)

Proszę?

(Przewodniczący Stanisław Piotrowicz: Panie Marszałku, proszę do mikrofonu.)

(Senator Zbigniew Romaszewski: Te dwadzieścia osiem to chyba tylko w Warszawie.)

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Na razie SDE funkcjonuje tylko w apelacji warszawskiej. Staramy się, aby rozszerzenie na pozostałą część Polski nastąpiło jak najszybciej. Mamy plan, aby przyspieszyć rozszerzanie działalności systemu SDE...

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Z tego, co się orientuję, potrzebna jest chyba nowelizacja prawa w tym zakresie, bo zdaje się, że mamy problem z wyłonieniem osób, które mogą być objęte tym systemem.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Piotr Kluz:

Bardzo trafnie pan przewodniczący to ujął. Nowelizacja jest już przygotowana i zdaje się, że sprawa nabiera tempa. Nie wiem dokładnie, ale być może została już skierowana do uzgodnień, tak że myślę, że w tym roku zostanie to poddane pracom parlamentarnym. Wszyscy liczymy na to, że to szybko ruszy.

Jeżeli chodzi o wydatki związane z zaliczeniem niejako podatku VAT od usług związanych z opiniami biegłych, to wydatki te są przewidziane w budżecie w związku ze wzrostem liczby spraw wpływających do sądu. W tym budżecie przewidziane są również środki dotyczące inwestycji, które już są prowadzone, tak że te środki są zapewnione, ale nie zostały przewidziane w budżecie środki na żadne nowe inwestycje.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Chciałbym swoje pytanie skierować do państwa kuratorów. Jak wy oceniacie ten budżet? Pytam o to w kontekście zwiększonych obowiązków po stronie służb kuratorskich. Jak państwo z waszego punktu widzenia oceniacie ten budżet?

Przewodniczący Krajowej Rady Kuratorów Andrzej Martuszewicz:

Dziękuję uprzejmie.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Z panią Anną Korpanty od lat uczestniczymy w tych posiedzeniach. Ta komisja w różnych konfiguracjach politycznych zawsze powodowała to, że dostawaliśmy, tak bym powiedział, w formie poprawek jakieś dodatkowe etaty, które są niezbędne. Chcę powiedzieć, że mimo sukcesywnego wzrostu etatów nadal na przykład obciążenie kuratorów dla dorosłych, biorąc pod uwagę obowiązujące standardy, jest znacznie większe, przekracza te standardy dwukrotnie.

Podczas prac nad budżetem pan minister Krzysztof Kwiatkowski wykazywał życzliwość w stosunku do kuratorskiej służby sądowej, jednak ze względu na ograniczenia budżetu oraz, jak nam powiedziano, co zresztą jest w pewnym sensie widoczne, konieczność dowartościowania prokuratury z powodu jej wydzielania, etaty przyznawane są nam jedynie w takiej liczbie, jest ich dwadzieścia osiem. Ja nie wiem, czy to nadal jest dwadzieścia osiem, pewnie pan dyrektor Paziewski może to potwierdzić, czy w tym roku nie jest to przypadkiem dwadzieścia etatów.

Liczba obowiązków kuratorów wzrasta. Rzeczywiście sprawy kary ograniczenia wolności przejmowane są przez kuratorską służbę sądową praktycznie w całości, właściwie już od momentu wydania orzeczenia kurator przejmuje pilotowanie, kwestie wykonania kary oraz monitoring. Niezależnie od tego, ile w tej chwili wpływa tych orzeczeń do wykonania, spodziewamy się, że w tym roku, w drugiej jego części, po szkoleniach, które intensywnie są prowadzone, może nastąpić zwiększenie liczby stosowanych kar i przypadków monitoringu.

To wszystko powoduje, że prosilibyśmy uprzejmie, jeżeli to jest możliwe, choć nie chcielibyśmy... W zeszłym roku dzięki życzliwości tej komisji, pana przewodniczącego, pana marszałka Romaszewskiego i pana senatora Piesiewicza były wnoszone poprawki, które przepadły, jeżeli mogą użyć żargonowego stwierdzenia, z tego powodu, że środki pochodziły z przesunięć w ramach Ministerstwa Sprawiedliwości, budżetu Ministerstwa Sprawiedliwości, a właściwie sądownictwa.

Chcielibyśmy uprzejmie prosić ze względu na to, że naprawdę współpraca z ministerstwem jest w tej chwili bardzo dobra... Wczoraj odbyło się posiedzenie Krajowej Rady Kuratorów, na którym był zarówno pan Stanisław Chmielewski, jak i pan minister Krzysztof Kwiatkowski. My widzimy pewną chęć, że tak powiem, także racjonalizacji przepisów. Zresztą podczas prac – już powoli kończę – w Sejmie i w Senacie nad zmianami do kodeksu karnego wykonawczego pojawiły się poprawki, które racjonalizują tę karę i pozwalają rzeczywiście oczekiwać, że będzie ona odpowiednio adresowana z tego powodu, że sędzia ma obowiązek sprawdzenia stanu zdrowia osoby, do której adresuje tę karę. Mamy nadzieję, że wyeliminuje to takie przypadki, w których kara ograniczenia wolności była adresowana do kogoś bez ręki, bo w postępowaniu nakazowym sędzia nie widział skazanego.

Kończąc, chciałbym naprawdę bardzo serdecznie podziękować. Jeżeli jest taka możliwość, to wydaje mi się, że dopełnienie do pięćdziesięciu etatów w skali kraju byłoby gestem władzy ustawodawczej i władzy wykonawczej pokazującym to, że widzi problemy kuratorskiej służby sądowej, byłby to gest, który podnosiłby na duchu, bo ja już do takiej terminologii się w tej chwili odwołuję.

Na koniec chcę powiedzieć tylko tyle. My właściwie cały czas uczestniczymy w ciągu różnych wydarzeń, w ramach których kuratorskiej służbie sądowej powierza

się coraz to więcej zadań. Widzimy projekty ustaw, nad którymi się w tej chwili pracuje, a które również dodają nam pracy. Wysoka Komisjo, Panie Przewodniczący, nie może być tak, że z jednej strony ograniczymy dopływ do więzień z tego powodu, że zgodnie z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego na każdego skazanego muszą przypadać co najmniej 3 m², a z drugiej strony kuratorska służba sądowa zostanie obciążona tego rodzaju obowiązkami, którym po prostu nie będzie w stanie podołać. Ta komisja zawsze pochylała się nad tą sytuacją.

Ja chcę powiedzieć, że spowodowaliśmy, mam nadzieję, przynajmniej w Ministerstwie Sprawiedliwości... W każdym razie Biuro Analiz i Etatyizacji Sądownictwa Powszechnego przekazywało kierownictwu w poprzednim składzie informacje o tym, że kuratorom te etaty nie są potrzebne. Wydaje mi się, że fakt, że minister sprawiedliwości podczas prac nad budżetem zdecydował się na powierzenie symbolicznych dwudziestu ośmiu czy dwudziestu etatów kuratorskiej służbie sądowej, jest dowodem na to, że widzi problem, widzi problem. Chcę również powiedzieć, że – jak nam mówiono – inne etaty, etaty dodatkowe, które powstają w sądownictwie, pochodzą z przekształceń, a my jesteśmy jedną grupą, która otrzymuje nowe etaty.

Dziękuję jeszcze raz wszystkim państwu senatorom i panu przewodniczącemu za zainteresowanie. Mam nadzieję, że również konferencja, która ma się odbyć 11 grudnia, będzie elementem, że tak powiem, który i w społeczeństwie, i wśród polityków te kary właściwie ulokuje. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Dziękuję bardzo.

Jest orzeczenie o tym, ile metrów...

(Senator Zbigniew Romaszewski: Ile kosztuje jeden etat kuratorski?)

Panie Marszałku, proszę włączyć mikrofon.

(Dyrektor Departamentu Budżetu i Inwestycji w Ministerstwie Sprawiedliwości

Jan Paziewski: To zależy...)

Senator Zbigniew Romaszewski:

Ile kosztuje jeden etat kuratorski?

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Proszę bardzo.

**Dyrektor Departamentu Budżetu i Inwestycji
w Ministerstwie Sprawiedliwości
Jan Paziewski:**

To zależy od tego, czy to jest etat kuratora, czy aplikanta kuratorskiego. Jeżeli jest to etat aplikanta kuratorskiego, to jest to 0,9 kwoty bazowej, która jest projektowana w budżecie. Jeżeli zaś jest to etat kuratorski...

(Senator Zbigniew Romaszewski: To ile kosztowałyby te dwadzieścia dwa etaty rocznie, gdybyśmy chcieli dopełnić do tych pięćdziesięciu?)

Nie mam tu takich wyliczeń, ale byłoby to około 3–4 milionów zł.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Pan dyrektor mówi, że byłyby to 3–4 miliony zł. Czy to jest kwota na te pięćdziesiąt etatów, czy na te dwadzieścia dwa, żeby dopełnić do pięćdziesięciu?

**Dyrektor Departamentu Budżetu i Inwestycji
w Ministerstwie Sprawiedliwości
Jan Paziewski:**

Jeszcze raz powtarzam, że najpierw musielibyśmy określić, jakich etatów to dotyczy, czy to dotyczy etatów kuratorskich, czy etatów aplikanta kuratorskiego, bo od tego jest to uzależnione, gdyż przyjęte są określone rozwiązania, jeśli chodzi o wynagrodzenia tej grupy zawodowej. Dla każdego stopnia kuratorskiego, czy to jest kurator, starszy kurator, czy kurator specjalista, można wyliczyć określone wynagrodzenie wraz z pochodnymi, które tego dotyczą.

(Senator Zbigniew Romaszewski: A jakie jest średnie wynagrodzenie...)

Ja takie wyliczenie mogę oczywiście państwu przedstawić.

(Senator Zbigniew Romaszewski: Gdyby pan był uprzejmy, to bardzo proszę.)

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Jak już wspomniano, jest orzeczenie dotyczące tego, ile metrów kwadratowych musi przypadać na jednego skazanego. Myślę, że nie będziemy czekać na orzeczenie o tym, ilu skazanych ma przypadać na jednego kuratora, ale należałoby się zastanowić nad tym, ilu skazanych kuratorzy mogą objąć swoim nadzorem w sposób efektywny, bo to też jest godne rozważenia.

Mam jeszcze pewne pytanie, zanim udzielę głosu z prośbą o odpowiedź. Przyjęto ustawę o reformie prokuratury. Reforma ma wejść w życie, to znaczy prokuratura ma rozpocząć funkcjonowanie w nowym kształcie, jeśli dobrze pamiętam, od 1 kwietnia.

(Głos z sali: Dzień wcześniej.)

Dzień wcześniej, od 31 marca. W związku z tym moje pytanie, może spóźnione, ale w kontekście budżetu w dalszym ciągu aktualne. Ile będzie kosztowała reforma prokuratury i ile środków zapewniono na to w budżecie?

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Piotr Kluz:

Pojawiło się pytanie o średnie wynagrodzenie kuratora. W tym momencie możemy na to pytanie odpowiedzieć, to jest 5 tysięcy 415 zł. A o tym, ile kosztuje, ile będzie kosztowała reforma prokuratury, powie pan dyrektor.

**Dyrektor Departamentu Budżetu i Inwestycji
w Ministerstwie Sprawiedliwości
Jan Paziewski:**

Panie Przewodniczący, jeśli chodzi o koszty właściwie nowej jednostki, czyli Prokuratury Generalnej, to chcę zaznaczyć, że ona nie jest tworzona od podstaw, bo jest ona wyodrębniana z Prokuratury Krajowej, której koszty funkcjonowania są aktu-

alnie ponoszone przez budżet resortu, czyli przez budżet Ministerstwa Sprawiedliwości, gdyż Prokuratura Krajowa jest częścią składową tegoż ministerstwa.

Jeśli chodzi o jednostki prokuratury powszechnej, to właściwie nic się...

(Przewodniczący Stanisław Piotrowicz: Nic się nie zmienia.)

...nie zmienia, poza – o tym też chcę jasno powiedzieć – możliwością wystąpienia określonych kosztów, jeżeli będą zmiany kadrowe, bo one powodują określone skutki również w zakresie wynagrodzeń.

Jeśli chodzi o samą Prokuraturę Generalną, to na dodatkowe koszty składa się nowa wynajęta siedziba dla Prokuratury Krajowej na ulicy Barskiej. Oczywiście koszty związane z zapewnieniem siedziby dla Prokuratury Krajowej, tylko że we własnym budynku, też były ponoszone, ale jako koszty utrzymania. Dodatkowo dla Prokuratury Generalnej są zaprojektowane już w budżecie tego roku i na rok następny dodatkowe etaty urzędnicze w łącznej liczbie czterdziestu. Prokuratura Generalna nie otrzymuje żadnych nowych etatów, jeśli chodzi o prokuratorów. Dlatego też w uzasadnieniu do zmian w ustawie podaliśmy koszty stworzenia nowej jednostki i wyodrębnienia Prokuratury Generalnej z ministerstwa łącznie z kosztami etatowymi na poziomie około 10 milionów zł i na pewno w takiej kwocie się zmieścimy. Z tym że – tak jak mówię – część kosztów ma być ponoszona w tym roku, a część wydatków będzie ponoszona w roku przyszłym.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

A jakie będą koszty utrzymywania nowego obiektu? Ja nie dosłyszałem, na jakiej to jest ulicy.

Dyrektor Departamentu Budżetu i Inwestycji w Ministerstwie Sprawiedliwości Jan Paziewski:

To jest na ulicy Barskiej.

(Przewodniczący Stanisław Piotrowicz: Na Barskiej. Tak?)

To jest na Ochocie, koło Hali Kapińskiej.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak. A koszt wynajęcia to jest około 1 miliona rocznie.

(Przewodniczący Stanisław Piotrowicz: A czyją własnością jest ten obiekt?)

To jest własność spółki prawa handlowego, teraz nie potrafię podać dokładnej nazwy. W tej siedzibie do niedawna funkcjonowały wydziały warszawskich rejestrów sądowych, które następnie przeprowadziły się do siedziby własnej na ulicę Czerniakowską, a ten lokal przejęła Prokuratura Krajowa też z założeniem, że będzie to siedziba tymczasowa. Docelowo zamiar jest taki: albo ten budynek zostanie wykupiony na rzecz Skarbu Państwa i prokuratura będzie go miała w zarządzie, albo nowy prokurator generalny podejmie jakieś nowe działania związane z siedzibą bądź będzie kontynuował najem, ale to już zależy od jego decyzji.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

A czy są plany zagospodarowania pomieszczeń w ministerstwie dotychczas zajmowanych przez prokuraturę?

**Dyrektor Departamentu Budżetu i Inwestycji
w Ministerstwie Sprawiedliwości
Jan Paziewski:**

Tak, z uwagi na to, że Ministerstwo Sprawiedliwości mieściło się i nadal się mieści w kilku siedzibach na terenie miasta, na ulicy Zwycięzców, na ulicy Krasińskiego, na ulicy Czerniakowskiej, wynajmowaliśmy też pomieszczenia na ulicy Chopina, teraz już nie wynajmujemy, to jest w zarządzie. W związku z tym nastąpi przymieszczenie jednostek resortowych do Ministerstwa Sprawiedliwości, szczególnie do głównej siedziby w Alejach Ujazdowskich. Jeśli zaś chodzi o pomieszczenia na ulicy Zwycięzców i na ulicy Czerniakowskiej, to jest perspektywa przekazania ich prokuraturom warszawskim, które również cierpią na brak powierzchni, szczególnie prokuratury Warszawa Śródmieście i Warszawa Żoliborz.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Z tym pytaniem od pewnego czasu już w tej komisji zwracamy się do różnych instytucji, do różnych resortów, chodzi mianowicie o sprawy własnościowe obiektów, w których funkcjonują jednostki, powiem ogólnie, resortu, w tym wypadku resortu sprawiedliwości. Wydaje nam się, jesteśmy o tym przekonani, że optymalny układ byłby taki, w którym instytucje państwowe funkcjonowałyby w obiektach będących własnością Skarbu Państwa i nie musiały wynajmować pomieszczeń. Czy tego rodzaju rozważania są prowadzone? Myślę, że z poniedziałku na wtorek zrobić się tego nie da, ale docelowo w jakiejś tam perspektywie powinien być plan zmierzania w tym kierunku, żeby nie płacić czynszów za wynajem budynków, tylko dysponować własnością.

**Dyrektor Departamentu Budżetu i Inwestycji
w Ministerstwie Sprawiedliwości
Jan Paziewski:**

Panie Przewodniczący, jeśli chodzi o pierwszą uwagę, to bezsprzecznie tak, to jest oczywiste. W resorcie nie tylko dla Ministerstwa Sprawiedliwości, ale przede wszystkim dla sądów i prokuratur, przygotowaliśmy program rezygnacji z najmów i jest on realizowany w miarę możliwości budżetowych.

Przy tej okazji chcę powiedzieć o pewnych uwarunkowaniach, które nie są bez znaczenia dla tego przedsięwzięcia. Otóż w tym roku budżet samych tylko sądów został ograniczony o 340 milionów zł, zaś w części 37 o 168 milionów. Wobec wystąpienia takich ograniczeń nie ma mowy tylko o prostych oszczędnościach, niektóre zadania zostały odłożone w czasie i trzeba sobie z tego zdawać sprawę. Projekt budżetu na rok 2010 jest budowany w takich uwarunkowaniach, jednocześnie w ogóle w trudnej sytuacji budżetu państwa.

On zapewnia realizację podstawowego celu. Zresztą tak jest skonstruowany budżet zadaniowy, gdzie określamy zadania i cele. W przypadku resortu sprawiedliwości na rok przyszły, w tym roku jest podobnie, to jest przede wszystkim zabezpieczenie postępowań prokuratorskich, sądowych i utrzymanie skazanych, utrzymanie więzień na takim technicznym poziomie i z uwzględnieniem takiego metrażu na jednego skazanego, żeby wszystkie normy zostały spełnione. To jest cel podstawowy. Jeżeli występują

trudności, tak jak to było, to oczywiście realizacja części zadań jest odkładana w czasie, a część jest modyfikowana.

Na szczęście budżet na rok przyszły udało nam się skonstruować w ten sposób, aby nie opóźniać zadań inwestycyjnych. Wszystkie ograniczenia, które nastąpiły w tym roku, to są ograniczenia czasowe z przesunięciem realizacji, przyspieszenia realizacji, są to niejako zmiany harmonogramu polegające na tym, że w tym roku robimy to wolniej – ku dużemu niezadowoleniu wszystkich firm, które wygrały przetargi, bo umowy obowiązują – ale przyspieszamy w roku przyszłym. Dlatego na przykład przyrost wydatków w inwestycjach w sądownictwie w przyszłym roku wynosi 100 milionów zł, które musieliśmy wygospodarować w ramach części 15 budżetu, jednocześnie na etapie projektowania, na etapie prac Rady Ministrów część wydatków pierwotnie planowana na sądy została przesunięta do części 37 przede wszystkim do więziennictwa, bo tutaj już w tym roku występują pewne problemy z realizacją bieżących rachunków. My to wszystko musimy brać pod uwagę. Z tych powodów bardzo ważne zadania, te, o których mówimy, czyli zdobywanie nowych lokali, rezygnacja z lokali, które wynajmujemy, muszą nieco poczekać.

Jeszcze tylko jedna uwaga. Pomijając już koszty, jakie to niesie dla naszych jednostek, wynajmowanie nieruchomości na rynku rodzi jeszcze inne konsekwencje. Może zdarzyć się tak, że prokuratura, wynajmując nieruchomość, sprawdza firmę czy osobę fizyczną, wszystko jest OK, ale umowy nie zakazują obrotu na rynku nieruchomości. Ta osoba może sprzedać budynek następnej osobie i w pewnym momencie może się okazać, że budynkiem zawiaduje ktoś zupełnie inny, do tego często w konflikcie z prawem. Zdarzały się takie sytuacje. W Sosnowcu sąd wynajmował budynek od osoby, która była aresztowana przez ten sąd, wprawdzie krótko, bo pomógł nam tam prezydent i pozyskaliśmy lokal, ale wystąpiła taka sytuacja. Dlatego także z tego względu minister sprawiedliwości tylko tam, gdzie jest to absolutnie konieczne, do tego na czas określony wyraża zgodę na najem, jednak w wielu przypadkach nie ma innego wyjścia.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Dziękuję bardzo.

(*Senator Zbigniew Romaszewski: Czy będzie...*)

Proszę włączyć mikrofon.

Senator Zbigniew Romaszewski:

Czy w przyszłości będzie odrębna część budżetu dla prokuratora generalnego?

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Piotr Kluz:

Panie Przewodniczący! Panie Marszałku!

Planowana jest część 88. Pieniądze, które zostały wyodrębnione z budżetu, to nie są dodatkowe pieniądze, to są pieniądze wydzielone z budżetu do planowanej części 88.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

...informacje przekazane przez pana dyrektora Paziewskiego. On jest w resorcie, również na dole, że tak powiem, postrzegany jako ten, który od wielu lat zajmuje się

problematyką budżetową i jest specjalistą w tej dziedzinie. Zresztą w tych wypowiedziach było chyba widać, że doskonale orientuje się i zna wszystkie obiekty w Polsce, które należą do resortu, względnie z których instytucje podległe resortowi korzystają.

Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos?

Jeżeli nie, to bardzo proszę pana naczelnika Jarosława Oliwę o ewentualne uwagi do wykonania budżetu w minionym okresie.

**Naczelnik Wydziału Wymiaru Sprawiedliwości
w Departamencie Finansowania Sfery Budżetowej
w Ministerstwie Finansów
Jarosław Oliwa:**

Powiem w ten sposób. Standardowo informacje na temat wykonania budżetu państwa, ocenę wykonania budżetu przedstawia przedstawiciel Najwyższej Izby Kontroli.

(Przewodniczący Stanisław Piotrowicz: Tak, tak, tak.)

Ja mogę powiedzieć tylko tyle, że z tego, co jest mi wiadome, zastrzeżenia nie były... Może tak. Oceny były pozytywne, a jeśli chodzi o pewne drobne zastrzeżenia, to sądzę, że pan dyrektor może coś więcej powiedzieć na ten temat. Nie chciałbym tu wchodzić w jego kompetencje.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Przepraszamy. Chodziło nam właśnie o pana dyrektora.
Proszę bardzo.

**Wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej
w Najwyższej Izbie Kontroli
Dariusz Zielecki:**

Dariusz Zielecki. Jestem wicedyrektorem Departamentu Administracji Publicznej w Najwyższej Izbie Kontroli.

Panu przewodniczącemu chodzi o wyniki kontroli wykonania budżetu w 2008 r. Tak?

(Przewodniczący Stanisław Piotrowicz: Tak, tak, tak.)

Niestety w stosunku do planowania jesteśmy niejako dwa lata do tyłu. Te wyniki były oczywiście prezentowane latem tego roku na posiedzeniach komisji sejmowych. Tak z pamięci trudno mi w tej chwili wypowiadać się co do szczegółów, ale mogę powiedzieć, że już od wielu lat zarówno w odniesieniu do części 15, jak i części 37 oceny są pozytywne. Nasze oceny są pozytywne i to pozytywne, powiedziałbym, powyżej oceny dostatecznej, tak że bliżej tej górnej oceny.

(Przewodniczący Stanisław Piotrowicz: Generalnych zastrzeżeń nie ma.)

Generalnych zastrzeżeń nie ma. Można powiedzieć, że budżety są wykonywane dobrze.

Przewodniczący Stanisław Piotrowicz:

Dziękuję bardzo.
Przepraszam za błędną zapowiedź.

Wobec wyczerpania tematu przypominam, że to było wstępne rozpatrzenie budżetu na rok 2010. Zobaczymy, jak będą przebiegały prace w Sejmie. Dopiero po ich zakończeniu komisja zbierze się po raz kolejny i będzie debatowała już nad konkretnym kształtem budżetu. Serdecznie państwu dziękuję.

Zamykam posiedzenie Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji.

(Koniec posiedzenia o godzinie 14 minut 45)

Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii

Nakład: 5 egz.

ISSN 1643-2851